

arhitect

ARHITECTURĂ DESIGN ARTE

Florentina Badea
Bogdan Ghiu
Mihai Pienescu
Florin Munteanu
Adrian Mihalache

Bogdan Fezi
Mario Kuibuş
Albin Toth

Re-Start

ANUL XVI Nr. 10 (200) OCTOMBRIE 2009 – ISSN1224-886X Preţ – 10.42 ron

5 948490 420012

FLORIN MUNTEANU

Înapoi la Creator!? Înapoi la spiritualitate!? Din nou o rememorare...

Rearward to the Creator!? Rearward to Spirituality!? A Refresher Anew...

Trăim într-o lume guvernată de competiție. Totul este transformat printr-un joc acerb în care ceva se câștigă și, inerent, altceva se pierde. Frica de a nu pierde, de a nu rămâne în afara jocului schimbă rapid scara de priorități și apoi, pe nesimțite scara de valori. Într-un joc ce accelerează continuu, omul se transformă, se automatizează, se algoritmizează și treptat se înstrăinează de menirea sa profundă. Răgazul de a reflecta la propria viață, de a savura frumusețea naturii, bucuria de a sprijini pe cineva aflat în dificultate devine un lux pe care nu și-l mai pot permite nici cei ce au reușit în viața socială și nici cei ce au rămas la periferia ei.

Se depune din ce în ce mai mult efort pentru a umaniza artefactul, pentru a umaniza robotul, chiar și pe cel de jucărie, pentru a-i transfera capacitatea de a mima o stare sufletească, pentru a-l face să reacționeze cât mai «natural». Pentru acest efort se găsesc timp și bani, căci activitatea se înscrie în lupta de supremație pe piața globală a unei societăți informaționale. La bucuria sau durerea autentică a aproapelui cu greu se mai uită cu-adevărat cineva. Este o grabă absurdă, de parcă principalul scop ar fi predarea de către om a ștafetei către o lume guvernată de artefacte. Afirmatia, pesimistă în esența ei, se justifică prin natura mecanismelor centrate pe profit și eficiență. În acest joc, Omul este perceput ca resursă, ca «obiect» producător de profit, ca simplu număr impersonal printre alte numere din listele de recensământ. O dezumanizare a umanului și o umanizare a artefactului, cam așa poate fi caracterizată actuala perioadă. Un drum din ce în ce mai anevoios ce se infundă, ce are ca stație terminus un punct de RESET, de colaps, ce prefigurează însă un RE-START al unei noi societăți.

Dacă nu putem opri colapsul socio-economic actual, dacă nu avem puterea de a schimba brusc mentalitatea semenilor, putem măcar să încercăm să prefigurăm nevoile și structura noii societăți. Un exercițiu de *foresight*, util în primul rând pentru a ne cunoaște și recunoaște limitele, greșelile făcute, pentru a ne înțelege natura profundă și slăbiciunile ce au determinat eșecul actualei civilizații tehnocrate.

O limită sigură este însăși modul nostru de gândire, derivat din observarea și valorificarea excesivă a materiei anorganice, a neviului. Mentalitatea astfel formată valorizează cu precădere o abordare mecanicistă, fragmentară, obiectivă, rigidă, ce lasă

cu greu să răzbată valorile subiectivului, nevoia profund umană de experimentare creativă a ineditului și de explorare a potențialităților. Scufundată într-un asemenea «mediu» și astfel antrenată, fiecare «celulă» socială contribuie, de multe ori fără să fie conștientă, la stabilitatea structurii unei societăți în care:

- eficiența primează în detrimentul armoniei;
- omul se izolează de ritmurile Naturii, se complăce în monotonie și moare afectiv și spiritual, de cele mai multe ori fără să își dea seama;
- educația reproduce «omul robot» ce ascultă de, și reproduce la rândul său, o scară de valori din care lipsește însăși umanul. O asemenea societate favorizează pe cei ce se mulțumesc să reproducă, să imite, favorizează mediocritatea. Într-o democrație a mediocrității, a valorizării excesive a tangibilului și imitației, politicul stabilizează direcția de evoluție către o societate de consum, în care Omul este doar o altfel de resursă. Întreaga viață a singurei ființe conștiente de sine se reduce la simpla trăire biologică. Direcția, fundamental greșită, în care sunt antreate mase din ce în ce mai mari de oameni, la scara întregului glob, are un punct terminus, marcat de un colaps economic și de o criză existențială profundă. Dacă este să luăm în discuție previziunile unor sociologi, evenimentul ce urmează să schimbe fața Lumii va avea loc undeva între 2012–2020. Pentru a putea întrezări măcar structura noii societăți, dincolo de limitele evidente ale celei de azi, ne trebuie «o altfel de Minte», o minte capabilă să dea sens unei lumi Vii, permanent schimbătoare, cu care trebuie să co-evoluăm ca ființe spirituale. Altfel spus, se impune un *up-grade* conceptual! Inițierea și dezvoltarea unui program de *Mind-Building* permite formarea de abilități specifice «funcționării» coerente și stabile emoțional a *Omului de dincolo de Reset*, într-un mediu turbulent, în care interacțiunea cuantică dintre observator și mediul observat devine vizibilă. În termenii științei, această transformare poate fi descrisă ca o tranziție de la Complicat la Complex!

În spatele acestor etichete: Complicat, Complex, se ascunde esența limitei societății actuale, respectiv deschiderea către acea năzuință milenară a Omului de a înțelege Viața și de a trece dincolo de bariera spațio-temporală. În fond încărcarea cu noi și precise semnificații a cuvântului COMPLEX, exprimă însăși structurarea unei paradigme capabile să studieze

rațional și cantitativ procese ce păreau până de curând de domeniul filozofiei, al subiectivului și calitativului, fenomene și procese mult mai apropiate de cele care definesc Viul, Biologicul, Psihologicul, Socialul. Utilizat pentru prima dată la Santa Fe, în 1987, în cadrul sintagmei *Știința Complexității*, cuvântul *Complex* a căpătat în ultimii trezeci de ani valențe noi, studiate de teorii cu nume exotice precum: Geometria Fractală, Teoria Haosului, Teoria Catastrofelor, Teoria Bifurcațiilor, Teoria Sistemelor disipative, Teoria automatelor celulare, a Agenților Inteligenți, Teoria rețelelor etc. Știința Complexității nu trebuie confundată cu «uneltele» teoretice, dintre care unele au fost numite mai sus! Știința Complexității este un mod nou de a percepe și formaliza realitatea înconjurătoare, este un mod de a cunoaște și valoriza experiența umană din perspectiva VIULUI. Noi modalități de explorare, noi tehnici de măsurare și obiectivare, noi concepte și modalități de exprimare, toate orientate către înțelegerea holistă a relației Viu-Neviu, a nevoilor fundamentale ce definesc calitatea mediului, cel care permite Omului o dezvoltare armonioasă nu doar fizică, rațională, ci și afectivă și spirituală. De viteza de difuzie în societate a acestor noi cunoștințe, de capacitatea de integrare într-o viziune unitar-conceptuală a cunoștințelor furnizate de cele peste 8100 de discipline acreditate academic, de abordarea creativă a noii paradigme în folosul exclusiv al omenirii și nu doar a unei minorități privilegiate depinde supraviețuirea speciei umane în acea «zonă crepusculară», de RE-START.

În baza acestei viziuni, formalizată de Știința Complexității, este necesară reformularea tuturor aspectelor ce definesc viața noastră socio-economică și cultural-științifică. Este necesară revizuirea modului de a defini și construi un habitat capabil să-i permită omului o dezvoltare completă, în strânsă legătură cu ritmurile naturii. Este necesară filtrarea produselor oferite pieții, într-o altă cheie a calității și eticii, așa cum o definesc noile abordări din știința materialelor, nanotehnologie, econofizică, jurisdinamică. De mare importanță este redefinirea educației și inițierii omului, pentru a-i asigura acel echilibru dinamic între dezvoltarea inteligenței raționale și a inteligenței emoționale, echilibru din perspectiva căreia se poate iniția dezvoltarea sa spirituală.

În spatele fiecărei afirmații de mai sus se află acum argumente

rațional-științifice care nu fac decât să confirme și să precizeze cantitativ, intuiția marilor înțelepți ai Lumii, potrivit cărora Omenirea are O menire! Geneza și evoluția universului are ca punct central Conștiința (Logosul) la care Omul poate accede conștient atunci când se extrage, prin proprie voință, din vraja lumii materiale, respectiv din neinduplecata plasă a relațiilor ce definesc lumea animală.

Și poate că de aici ar trebui începută țeserea viziunii de ... dincolo de RESET, de la definirea Omului și rolului său în economia Universului! Din cărțile de teologie aflăm că: «Dumnezeu a rânduit ca omul să facă arătată prin sine marea taină a țintei dumnezeiești: unirea armonioasă a extremităților din făpturi între ele, unire ce înaintează în sus și pe rând, de la cele imediate la cele mai îndepărtate și de la cele mai de jos la cele mai înalte, sfârșindu-se în Dumnezeu» (1). El trebuia ca, prin cunoașterea și contemplarea rațiunilor din lucruri și prin iubire, «să unifice creația sensibilă, iar apoi să unească cele sensibile cu cele inteligibile» (2).

Poate mai dificil de citit și interpretat, din textul de mai sus se desprinde clar rolul Omului ca ființă gânditoare, ca «retortă» în care se sintetizează reflectarea conștientă a Creației făcând posibilă, de la un anumit nivel de dezvoltare spirituală sesizarea Creatorului. Deși a pornit pe un alt drum, cel de a face inteligibilă construcția Naturii, știința a ajuns azi în fața unei noi viziuni asupra Universului bazată pe fizica cuantică, pe studiul Conștiinței și al științei Minții sfârșind în a defini, doar cu alte cuvinte, aceeași viziune privind natura și rolul Omului cu cea desprinsă din învățăturile Sfinților Părinți. Astfel se spune că, prin cunoaștere și asumare, prin dezvoltare individuală și colectivă Omul este cheia de boltă a stabilității cuantice a acestui Univers, realizându-și prin aceasta însăși menirea. Această definiție poate sta la baza plâsmuirii de pe-acum a semințelor pentru o societate spiritualizată, în care Omul este văzut ca entitate de natură superioară și nu ca pion pe o masă de șah a unui sistem social, indiferent de sorginte.

Note:

1. *Ambigua*, 106, pag 91,1305B, CG 1305C

2. Jean-Claude Larche, *Terapeutica bolilor spirituale*, Ed. Sophia, 2001.